

T O R S Å K E R

72 = 14. DAL, Ärsta.

Fyndår: se fynd 14.

Fyndtyp och slutmynt: se fynd 14.

Antal mynt: se fynd 14.

Fyndomständigheter.

Vid Ärsta, på östra sidan av Dal och Ransjöberget, fanns ett antal stenrösen. Den mesta stenen hade använts till den "derstädes nyss anlagda gården. Vid gårdsanläggningen fanns en silfverten om 2 lod, Ethelreds och flera Cölniska mynt, som alla egas af Hr. Comministern Nordenmark dersammastädes."

Beskrivning.

Tyskland, Köln (x), England, Ethelred 978-1017 (x), ca 25 g smycksilver.

Referenser: N.J. Ekdahl, Berättelse om forskningsresa i Norrland 1827-30, manuskript, ATA.

73. PRÄSTMON

Ej inlöst. Ny.

Fyndår: 1926, hösten.

Fyndtyp: D. Slutmynt: Sverige, K XV, 1 riksdaler 1871.

Antal mynt: 15.

Fyndomständigheter.

Mynten hittades vid grundläggningsarbeten på lägenhetsägaren Edv. Nordlanders tomt av två anställda arbetare på ett djup av ca 2 dm. Mynten var inlindade i nästan helt förmultnat tyg. I mitten av 1800-talet fanns på fyndplatsen en liten stuga, som senast beboddes av en gumma vid namn Kajsa Stina, troligen en gång myntens ägare (Sollefteå Bladet 9 nov. 1926).

Beskrivning.

SVERIGE. O I - K XV, "1 riksdaler" (15). Endast slutmyntet specificerat.

Referenser: ATA, Norberg 1943 fynd 54.

74. PRÄSTMON?

Ej inlöst. Ny.

Fyndår: ?

Fyndtyp: E (?), plåtmynt.

Fyndomständigheter.

Källan till kännedomen om detta fynd är en notis i Sollefteå Bladet den 19 sept. 1911. I artikeln uppges att ett närmare beskrivet plåtmynt äges av herr Magnus Stattin, Prästmon. Fyndplats och fyndomständigheter är okända.

Beskrivning.

SVERIGE. F I, 4 dr s.m. 1726.

Referenser: ATA, Norberg 1943 fynd 53, Sarvas 1969 fynd 81.

75. SALUM

SHM/KMK 764. Vik.

Fyndår: 1835.

Fyndtyp: D gr. **Slutmynt:** Frankrike, penning, Ludvig den fromme 814-840.

Antal mynt: 2.

Fyndomständigheter.

I Norrlands tidningar den 28 jan. 1837 finns en notis om fyndet, författad av kyrkoherden i Torsåker Carl Genberg. "Wid den sysselsättning, som unga bonden Nils Jansson i Salum...höstetiden 1835 företog sig, att under utförsel af jordblandning på dess åker, hemta densamma ur en ungefärl. några alnars hög jordkulle och i widd cirka 7 a 8 alnars diameter, som war belägen på en jemn och slät plan upp i skogen, några 1000:de alnar upp ifrån södra stranden af Ångermanna elfwen, nästan midt öfwer emot Styrnäs kyrka; träffade han under gräfningen på ett fynd, bestående af...en hoplagd kedja, på hwars sköra ring eller tråd, som wid dess widrörande brast sönder, woro uppträdde åtskilliga ringar af glas, och obekanta stenar jemte 2:ne små silfwerpenningar..." Biskopen i Härnösand, psalmdiktaren mm Frans Michael Franzén, vidarebefordrade fyndet jämte skrivelse och tidningsurklipp till KVHAA den 9 aug. 1837. Fyndet beskrevs av den nyblivne riksantikvariern Bror Emil Hildebrand (jfr SML 1, s. 9) vid sammanträde i KVHAA den 16 aug. Utom mynten innehöll fyndet en förgylld oval spännbuckla av brons, ett likarmat bronsspänne, en liten silverring, en liten bronsring, 3"benkolor" och 18 pärlor. Fyndet skänktes till KVHAA av biskop Franzén.

Beskrivning.

FRANKRIKE. Penning/denar, Ludvig den fromme 814-40, typ "Christiana religio", Prou nr 987 ff (2). Variantbestämning saknas. Mynten kan ej identifieras.

Referenser: SHM/KMK inv., ATA, Prou 1896, Lagerström 1932 (med foto), Selinge 1977.

76. —

Uppsala universitets myntkabinett.
Vik.

Fyndår: före 1803.

Fyndtyp: E?

Fyndomständigheter.

Före 1803 (enl. Liljegren 1799) hittades ett islamiskt mynt i Torsåker. Myntet, "redan tidigare utgrävt ur jorden", lämnades till Uppsala universitets myntkabinett av lektorn vid Kungliga gymnasiet i Härnösand, assessorn och medicine doktorn J. Salberg, tillsammans med andra fornsaker. I Götlin's förteckning över myntkabinettets islamiska myntsamling är myntet från Torsåker avbildat som nr 1. Närmare uppgift om fyndplatsen saknas.

Beskrivning.

KALIFATET, ^cabbasid, al-Kufah, år 141 (758/9).

Referenser: Götlin 1803, Liljegren 1830 fynd 308.